

Ο χρηματοοικονομικός τομέας στην ΕΕ των 28 απέχει πολύ από την ισότητα

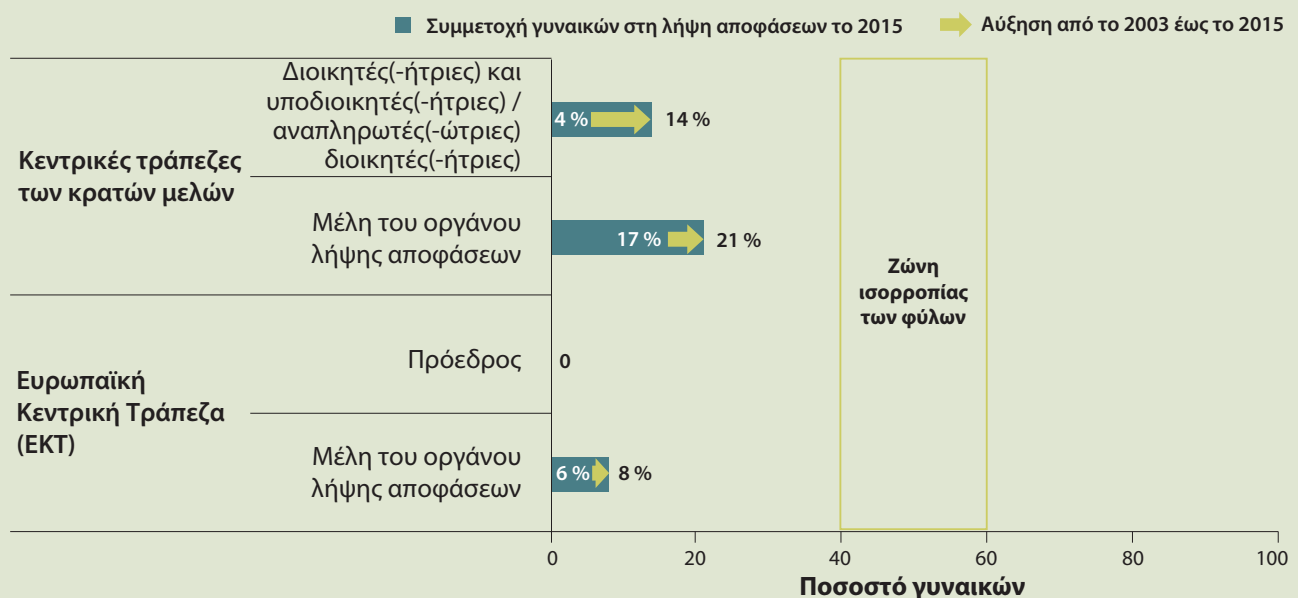
Η ανδρική παρουσία κυριαρχεί στη λήψη αποφάσεων στον χρηματοοικονομικό τομέα. Οι άνδρες λαμβάνουν σημαντικές αποφάσεις, που επηρεάζουν τη συνολική οικονομική ανάπτυξη, τη νομισματική σταθερότητα, την απασχόληση και την ανάπτυξη —παράγοντες που επιδρούν στις ζωές ανδρών και γυναικών με διάφορους τρόπους. Για να επιτευχθούν οι στόχοι της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» για έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη πρέπει να καταπολεμηθούν αυτές οι ανισότητες των φύλων.

Ωστόσο, σε επίπεδο ΕΕ η κατάσταση είναι λιγότερο αισιόδοξη. Τόσο η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων όσο και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων διοικούνται από άνδρες, ενώ το ποσοστό συμμετοχής των γυναικών στα οικεία συμβούλια είναι πολύ χαμηλό (7 % και 29 % αντίστοιχα). Τα δύο φύλα δεν εκπροσωπούνται ισότιμα ούτε στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ). Σε όλη την ιστορία της, η ΕΚΤ δεν είχε ποτέ γυναίκα πρόεδρο, ενώ η συμμετοχή γυναικών στο διοικητικό συμβούλιο υπολείπεται σταθερά του 10 %.

Η γυναικεία παρουσία είναι σχεδόν ανύπαρκτη στις κορυφαίες θέσεις των κεντρικών τραπεζών. Την τελευταία δεκαετία σημειώνεται σαφής έλλειψη προόδου στην ανέλιξη των γυναικών σε θέσεις λήψης κρίσιμων αποφάσεων. Σε εθνικό επίπεδο, οι κεντρικές τράπεζες σχεδόν σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ διοικούνται από άνδρες. Μόνο η κεντρική τράπεζα της Κύπρου διοικείται από γυναίκα. Θετικότερη είναι η εικόνα σε επίπεδο υποδιοικητών(-ητριών) των εθνικών κεντρικών τραπεζών, καθώς σχεδόν μία στους πέντε είναι γυναίκα (10 γυναίκες, 41 άνδρες). Το ποσοστό συμμετοχής των γυναικών στα συμβούλια των εθνικών κεντρικών τραπεζών είναι οριακά υψηλότερο και ανέρχεται σε 21 %.

Σχήμα 1 — Πρόοδος όσον αφορά την ισότιμη εκπροσώπηση των φύλων στον χρηματοοικονομικό τομέα στην ΕΕ των 28, 2003-2015

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Βάση δεδομένων για τις γυναίκες και τους άνδρες στη λήψη αποφάσεων.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Τα διαθέσιμα δεδομένα για τους (τις) υποδιοικητές(-ήτριες)/αναπληρωτές(-ώτριες) διοικητές(-ήτριες) και τους (τις) διοικητές(-ήτριες) των κεντρικών τραπεζών αφορούν το 2007.

Το 2016, στην ΕΕ, μόλις 5 % των διευθυνόντων συμβούλων στις μεγαλύτερες εταιρείες ήταν γυναίκες.

Η εταιρική νοοτροπία παραγκωνίζει τις γυναίκες

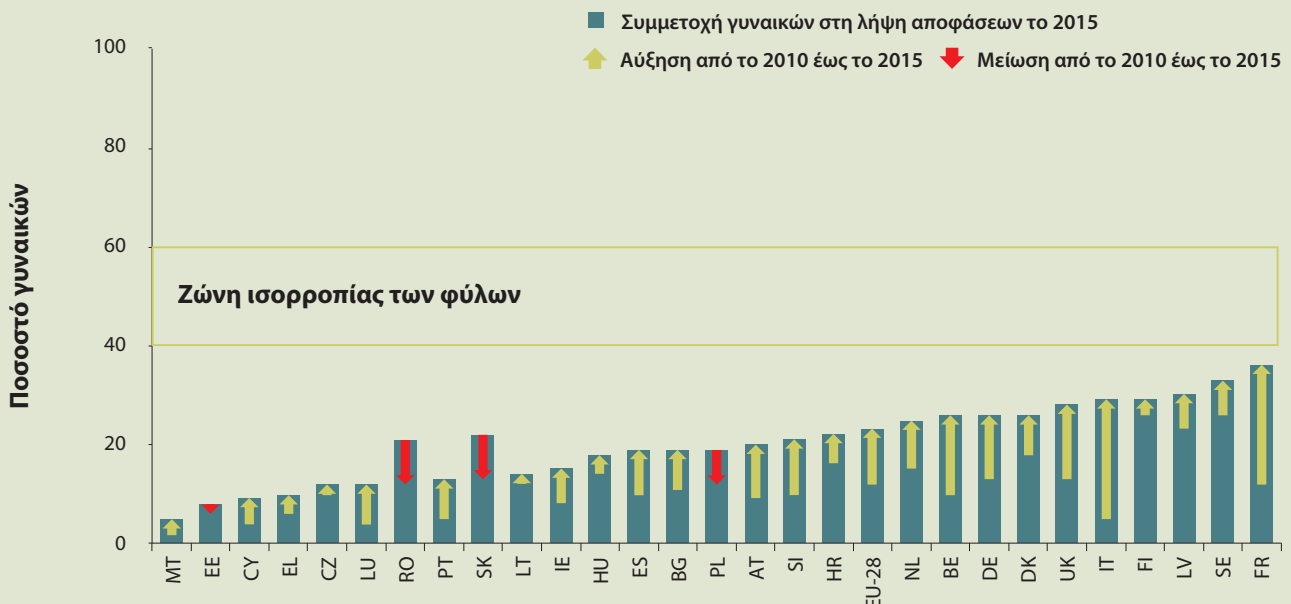
Οι γυναίκες εξακολουθούν να αποτελούν μειοψηφία στα εταιρικά συμβούλια. Η εταιρική νοοτροπία, η οποία χαρακτηρίζεται από υπερωριακή απασχόληση, ζήτηση για φυσική παρουσία των εργαζομένων στον χώρο εργασίας, ηγετική ικανότητα που παραπέμπει στο «κυρί-αρχο αρσενικό» και έλλειψη διαφάνειας στις πρακτικές προσλήψεων και προαγωγών, τοποθετεί τις γυναίκες σε μειονεκτική θέση.

Για περισσότερα στατιστικά στοιχεία σχετικά με τη συμμετοχή ανδρών και γυναικών στη λήψη αποφάσεων, ανατρέξτε στη βάση δεδομένων του EIGE με τα στατιστικά στοιχεία για τα φύλα.

Οι γυναίκες έχουν πολύ λιγότερες πιθανότητες από τους άνδρες να αναλάβουν ηγετικές θέσεις στις μεγάλες επιχειρήσεις που είναι καταχωρισμένες στα μητρώα επιχειρήσεων των κρατών μελών. Το 2016 στην ΕΕ, κατά μέσο όρο, μόλις 5 % των διευθυνόντων(-ουσών) συμβούλων και 7 % των προέδρων διοικητικών συμβουλίων στις μεγαλύτερες εταιρείες ήταν γυναίκες.

Παρά τη σαφή έλλειψη ισότιμης εκπροσώπησης των φύλων, τα τελευταία χρόνια καταγράφεται αξιοσημείωτη αύξηση του ποσοστού συμμετοχής των γυναικών στις εκτελεστικές επιτροπές των εισηγμένων στο χρηματιστήριο εταιρειών. Το 2003, μόλις το 9 % των μελών εκτελεστικών επιτροπών στα κράτη μέλη ήταν γυναίκες, ποσοστό το οποίο αυξήθηκε στο 23 % το 2016.

Σχήμα 2 — Αναλογία γυναικών στο ανώτατο όργανο λήψης αποφάσεων των μεγάλων εταιρειών, 2010-2015

Ανδρικό μονοπώλιο σε διεθνές επίπεδο

Το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ) διόρισε για πρώτη φορά γυναίκα ως γενική διευθύντρια μόλις το 2011. Ωστόσο, στο συμβούλιο των διοικητών —το ανώτατο όργανο λήψης αποφάσεων του ΔΝΤ— η ανδρική παρουσία είναι συντριπτική. Όλοι οι διοικητές του ΔΝΤ που εκπροσωπούν την ΕΕ είναι άνδρες και μόνο πέντε αναπληρώτριες διοικήτριες είναι γυναίκες (από τη Βουλγαρία, την Κύπρο, τη Λετονία, τη Σλοβενία και τη Σουηδία).

Δεδομένου ότι οι διοικητές(-ήτριες) είναι συχνά και υπουργοί Οικονομικών, η απουσία γυναικών στο ΔΝΤ αντανάκλα και την κατάσταση σε εθνικό επίπεδο. Η Ρουμανία και η Σουηδία είναι τα μοναδικά κράτη μέλη της ΕΕ με υπουργό Οικονομικών γυναίκα.

Τρόποι προώθησης της ισότιμης εκπροσώπησης των φύλων στον χρηματοοικονομικό τομέα

Τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίσουν πλήθος μέτρων για να κατοχυρώσουν την ισότητα των φύλων.

Προώθηση νομοθετικών πρωτοβουλιών και στοχοθετημένων μέτρων

Η θέσπιση δεσμευτικής νομοθεσίας έχει αποδειχθεί ιδιαίτερα αποτελεσματική, όπως προκύπτει από την

περίπτωση της Ιταλίας, όπου ο θεσμικά νομοθετημένος στόχος για τη συμμετοχή γυναικών σε συμβούλια σε ποσοστό 33 % το 2011 είχε ως αποτέλεσμα τη σημαντική αύξηση του αριθμού των γυναικών σε τέτοιες θέσεις.

Ενίσχυση του δημόσιου διαλόγου και των πρωτοβουλιών πολιτικής

Τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόσουν και άλλα μέτρα, π.χ. να εντάξουν την ισότιμη εκπροσώπηση των φύλων στη λήψη οικονομικών αποφάσεων τόσο στις εθνικές και περιφερειακές στρατηγικές όσο και σε σχέδια δράσης. Ένα άλλο μέτρο που μπορεί επίσης να συμβάλει στην ενίσχυση της ευαισθητοποίησης είναι οι εκστρατείες και οι πρωτοβουλίες που προάγουν την ισότιμη εκπροσώπηση των φύλων στη λήψη οικονομικών αποφάσεων σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο.

Θεσμικές αλλαγές στον επιχειρηματικό τομέα

Ο επιχειρηματικός τομέας πρέπει επίσης να δεσμευτεί για τη δημιουργία περισσότερων ευκαιριών για την επαγγελματική εξέλιξη των γυναικών. Η εταιρική νοοτροπία και η απροθυμία διορισμού γυναικών σε θέσεις υψηλού επιπέδου διοικητικών οργάνων απαιτούν ριζοσπαστικές λύσεις.

Στην Ιταλία, ο θεσμικά νομοθετημένος στόχος για τη συμμετοχή γυναικών σε συμβούλια σε ποσοστό 33 % το 2011 είχε ως αποτέλεσμα τη σημαντική αύξηση του αριθμού των γυναικών σε θέσεις στην κορυφή της ιεραρχίας.

Προτεραιότητες πολιτικής της ΕΕ

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει ζητήσει τη συμμετοχή περισσότερων γυναικών σε ηγετικές θέσεις των κεντρικών τραπεζών και των χρηματοπιστωτικών οργανισμών στα κράτη μέλη, εκφράζοντας παράλληλα τον προβληματισμό του για την απουσία γυναικών στην εκτελεστική επιτροπή της ΕΚΤ (ψήφισμα σχετικά με τις γυναίκες και τα ανώτατα στελέχη επιχειρήσεων του 2011).

Στη Στρατηγική δέσμευση για ισότητα των φύλων την περίοδο 2016-2019, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επιβεβαίωσε εκ νέου τη δέσμευσή της σχετικά με την πρόταση οδηγίας του 2012 που ορίζει το ποσοστό συμμετοχής των γυναικών μεταξύ των μη εκτελεστικών διευθυντών(-ριών) σε τουλάχιστον 40 % στις εισηγμένες στο χρηματιστήριο εταιρείες.

Η Επιτροπή θα συνεχίσει επίσης να στηρίζει τα κράτη μέλη στη συλλογή και διάδοση δεδομένων σχετικά με την εκπροσώπηση ανδρών και γυναικών σε υψηλόβαθμες θέσεις λήψης αποφάσεων, σε στενή συνεργασία με το EIGE.

Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναγνώρισε τη σημασία της ίσης συμμετοχής γυναικών και ανδρών σε όλα τα επίπεδα και πεδία λήψης αποφάσεων και την έχει συμπεριλάβει ως τομέα προτεραιότητας στο σύμφωνο για την ισότητα των φύλων για την περίοδο 2011-2020. Στα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την ισότητα ανδρών και γυναικών στον τομέα της λήψης αποφάσεων, τα κράτη μέλη και η Επιτροπή καλούνται να βελτιώσουν τη συλλογή και ανάλυση δεδομένων, καθώς και να υιοθετήσουν στοχοθετημένα μέτρα για τη βελτίωση της ισότιμης εκπροσώπησης των φύλων στα όργανα λήψης αποφάσεων. Τα εν λόγω συμπεράσματα βασίστηκαν στην έκθεση του EIGE με θέμα την ισότητα των φύλων στην εξουσία και τη λήψη αποφάσεων, η οποία εκπονήθηκε στο πλαίσιο της προεδρίας του Λουξεμβούργου.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει ζητήσει τη συμμετοχή περισσότερων γυναικών σε ηγετικές θέσεις των κεντρικών τραπεζών και των χρηματοπιστωτικών οργανισμών στα κράτη μέλη και σε επίπεδο ΕΕ (Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα).

Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων

Το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων (EIGE) είναι το κέντρο γνώσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα θέματα ισότητας των φύλων. Στηρίζει τις/τους υπεύθυνες/-ους για τη χάραξη πολιτικής και όλα τα αρμόδια θεσμικά όργανα στις προσπάθειές τους να γίνει η ισότητα μεταξύ γυναικών και αντρών πραγματικότητα για όλες τις Ευρωπαίες και όλους τους Ευρωπαίους, παρέχοντας εξειδικευμένη γνώση, καθώς και αξιόπιστα και συγκρίσιμα δεδομένα σε θέματα ισότητας των φύλων στην Ευρώπη.

Περισσότερες πληροφορίες

<http://eige.europa.eu>
[facebook.com/eige.europa.eu](https://www.facebook.com/eige.europa.eu)
twitter.com/eurogender
[youtube.com/eurogender](https://www.youtube.com/eurogender)
eige.sec@eige.europa.eu
+370 5 215 7444

Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων
Gedimino pr. 16
LT-01103 Vilnius
LIETUVA/ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ

PDF: MH-01-16-065-EL-N 978-92-9493-089-7 10.2839/138735
PRINT: MH-01-16-065-EL-C 978-92-9493-056-9 10.2839/317878